

Torek, 26. 5. 2020

Takole dragi moji.

Silna želja po videnju se nam bo danes uresničila. Ker nekdo izmed nas ne more ob 10h, se vidimo nekoliko kasneje, ob 11h.

Bodite v nizkem štartu pred računalnikom ;)

Do takrat pa naredite že vsaj pol današnjih ur.

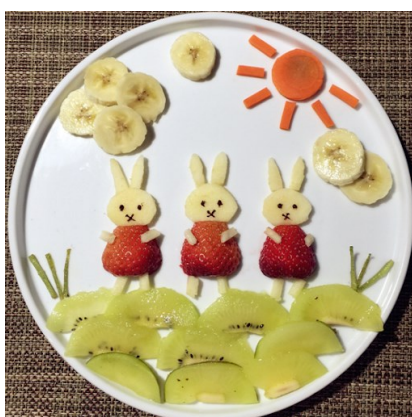
SE VIDIMO!

Dober dan, učenci!

Danes boste ustvarjali sliko na krožniku in sicer iz tistega sadja in zelenjave, ki ga imate radi, saj boste na koncu dobrote pojedli. Če boste delali za drugo osebo, upoštevajte želje, da bo hrana ustvarjalno in koristno porabljena.

Pri tej nalogi vam slike povedo več kot moje besede, zato si za spodbudo pogledajte primere in po svoji domišljiji ustvarite kakršenkoli motiv. ☺

Prosim, da umetnino fotografiraš, preden jo poješ in sliko pošlješ na moj e-naslov: anica.klobucar@os-smihel.si

Uživajte v ustvarjanju in dober tek!

TEMA: ŠTIRIKOTNIKI

ENOTA: TRAPEZ – LASTNOSTI, DELI, NAČRTOVANJE

Poudarjena navodila pomenijo, da bi jih lahko upoštevali in uspešno reševali VSI učenci.

Podčrtana navodila pomenijo, da bi jih lahko upoštevalo in uspešno reševalo večina učencev.

*Navodila v ležečem tekstu in z oznako * so za učence, ki želijo več.*

1. Preglej rešitve 32. ure in napravi popravo vsaj obveznih delov navodil – VSI.
2. V zvezek napiši enoto in datum.
3. Pripravi si geometrijske pripomočke (svinčnik, geotrikotnik, radirka) ter učbenik.
4. Pozorno preglej gradivo na strani 141 in 142 ter napravi naslednje:
 - a) Iz papirnatega traku naredi trapez tako, kot ga je napravila Špela (141 zgornja polovica), ter ta izdelek prilepi v zvezek.
 - b) Ob in v nalepljenem izdelku označi oglišča, stranice, notranje kote, višino in obe diagonali.
 - c) Prepiši in dopolni:

Trapez ima vsaj __ __ par vzporednih stranic.

Trapezi so tudi rombi, pravokotniki in _____ (opazuj shemo zgoraj na strani 139).

Trapez ima __ __ osnovnici, ki ju označimo s črkama __ in __.

Razdalja med nosilkama stranic je _____ trapeza in jo označimo z malo črko __.

Stranici b in d sta __ __ __ __ trapeza.

Daljica med razpoloviščema obeh krakov je s __ __ __ __ __ trapeza.
 - č) Zapiši enačbo za izračun srednjice trapeza.
 - d)*Z besedami opiši enačbo srednjice trapeza tako, da v opis vključiš pojme polovica, vsota in količnik. (Pojmi so zapisani po naključnem vrstnem redu.)
 - e) Prepiši podatke za načrtovanje 1. in 2. rešenega primera na strani 142.
 - f) Preskiciraj obe skici 1. in 2. rešenega primera na strani 142 in obkroži znane podatke na skicah.
 - g) Nariši oba trapeza po postopkih, ki so opisani ob 1. in 2. rešenem primeru na strani 142.
POSTOPKOV NI POTREBNO PREPISOVATI.
5. Pošlji svoje celotno reševanje glede podanih navodil isti dan do 14. ure v pregled učitelju na elektronski naslov andrej.prah@os-smihel.si.

Rešitve 32. ure:

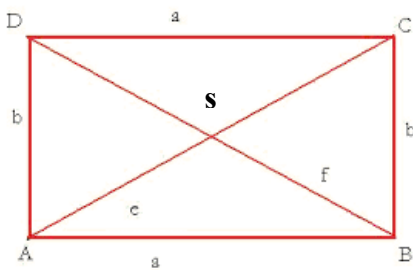
3. a) Kvadrat je lik B.

b) Kvadrat ima vse stranice skladne, vsi notranji koti v njem so pravi, diagonali pa se sekata pravokotno.

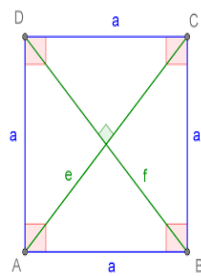
c) V pravokotniku so vsi notranji koti pravi, ima dva para vzporednih stranic, obe diagonali v njem pa sta skladni.

č) Pravokotnik in kvadrat sta osno in središčno somerna lika.

4. PRAVOKOTNIK

KVADRAT

OBSEG

$$o = a + b + a + b$$

ali

$$o = 2 \cdot a + 2 \cdot b$$

ali

$$o = 2 \cdot (a + b)$$

$$o = a + a + a + a$$

ali

$$o = 4 \cdot a$$

PLOŠČINA

$$p = a \cdot b$$

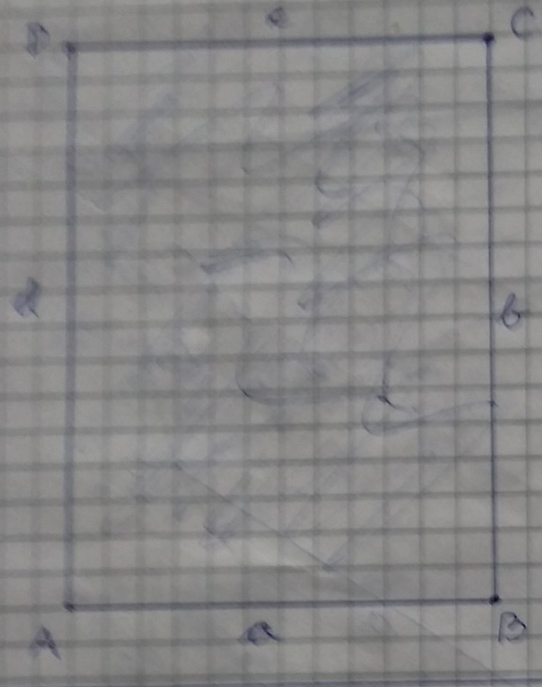
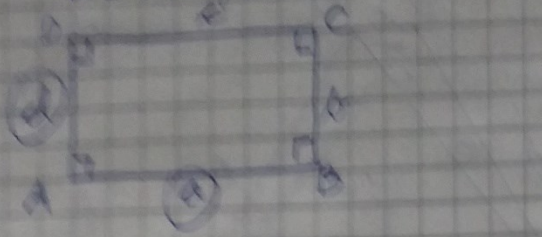
$$p = a \cdot a$$

ali

$$p = a^2$$

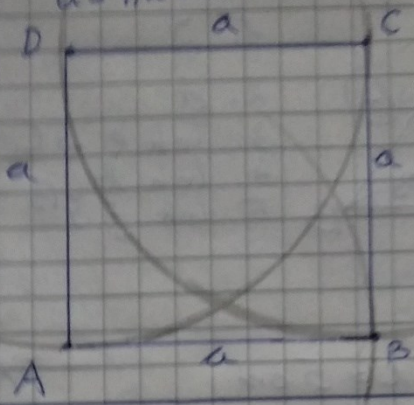
10.5.a

$r = 6\text{cm}$, $d = 12\text{cm}$

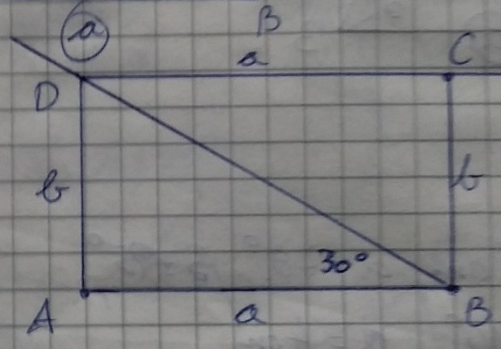
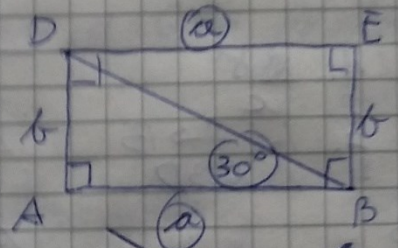
6.a

$a = 4.2\text{cm}$

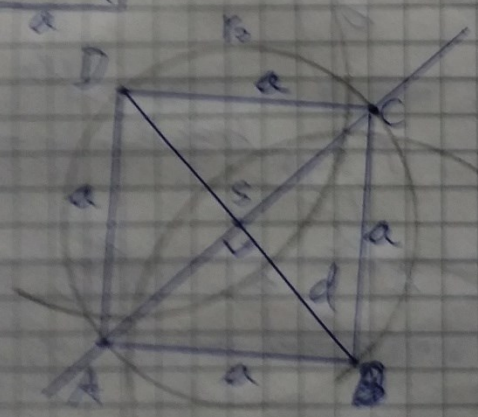
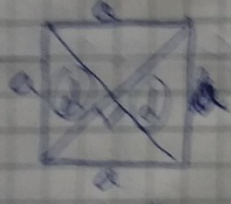
Uporaba šestila !!

5.b) $a = 5\text{cm}$, $\angle ABD = 30^\circ$

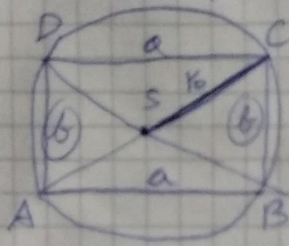
6.b $d = 5\text{cm}$

1. d
2. $\sin d \rightarrow s$
3. r_0

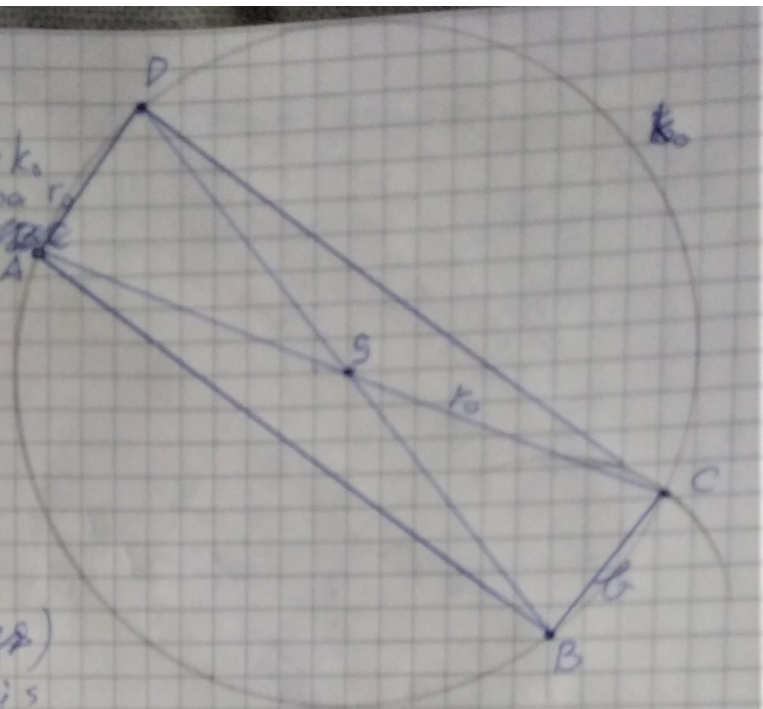

... (faint handwritten notes)

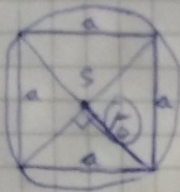
5. $b = 2,5 \text{ cm}$, $r_0 = 5 \text{ cm}$

1. $r_0 \rightarrow k_0$
2. B na r_0
- ~~3. lok BC A~~
4. e, f

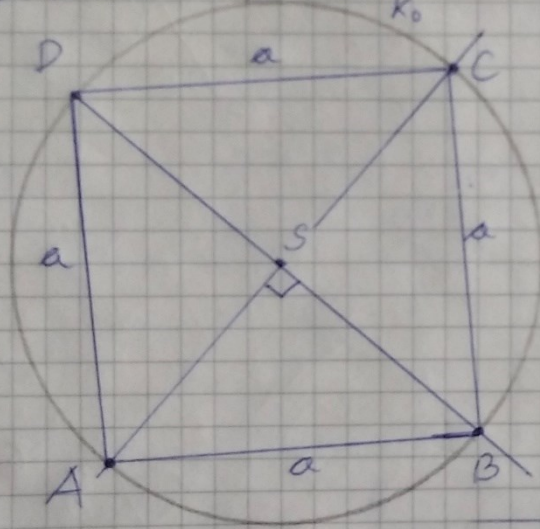

6. $r_0 = 4 \text{ cm}$

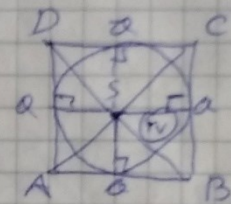

1. S
2. $r_0 \rightarrow k_0$
3. A
- ~~4. lok BC A~~
4. AC sklozi s

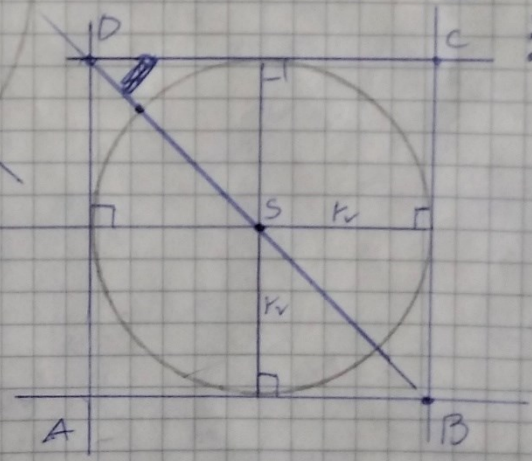
5. Pravekotnica na AC. k_0

6. $r_v = 2,5 \text{ cm}$

1. S
2. $r_v \rightarrow k_v$
3. $(BO) \perp r_v$
4. $(AB) \perp r_v$
- ...

REŠITVE – SDZ: str. 170 – Ekosistemi stoječih in tekočih voda

Ekosistemi stoječih celinskih voda: b, c, d, e.

Ekosistemi tekočih celinskih voda: a, č.

REŠITVE – SDZ: str. 173 – Prehranjevalne verige v tekočih vodah

Mineralne snovi, ki jih izdelajo proizvajalci, tok vode odnaša in so za potrošnike na voljo nižje po toku.

REŠITVE – SDZ: str. 173 – Topnost kisika v vodi

b) Z višanjem temperature vode se topnost kisika v vodi niža.

REŠITVE – SDZ: str. 174 – Človekov vpliv na ekosisteme celinskih voda

Gradnja jezov spreminja ekosisteme tekočih voda in preprečuje selitev organizmov po rečnem toku.

Izpiranje gnojil v vodne ekosisteme povzroča evtrofikacijo in posledično namnožitev alg, kasnejši razkroj alg in pomanjkanje kisika, kar privede lahko do pomora rib.

Z industrijskimi odplakami se v vodne sisteme vnašajo za organizme strupene snovi, odplake imajo po navadi višjo temperaturo od vode, kar privede do prekomernega segrevanja vodotokov.

Iz odpadkov se izločajo za organizme strupene snovi, ki škodujejo organizmom v vodnih okoljih.

Tujerodne vrste lahko postanejo invazivne in se prekomerno namnožijo, ker nimajo naravnih plenilcev.

S škropljenjem polj v vodne ekosisteme vnašamo strupene snovi, ki se kopičijo v organizmih in lahko povzročajo množične pogine ali razne spremembe organizmov, ki so lahko tudi smrtni.

Poglavje: **ŽIVLJENJE V CELINSKIH VODAH – ŽIVA BITJA CELINSKIH VODA**

Celinske vode se med seboj razlikujejo, zato jih naseljujejo različni organizmi.

V Sloveniji imamo precej več tekočih voda kot stoječih. Za reke, hudournike, potoke in druge tekoče vode uporabljamo skupno ime vodotoki, ker v njih voda teče od izvira v višjih legah do izliva v morje, jezero ali drugo reko.

Po toku navzdol se vodotok lahko precej spremeni. V zgornjem toku gorske reke pri izvira je vodni tok hiter, voda je bistra, hladna in z visoko vsebnostjo kisika, rečno dno pa je skalnato ali pokrito s prodniki. Zgornji del vodotoka poseljujejo postrvi, raki, ličinke nekaterih žuželk. V nižinah količina vode v reki narašča, tok postaja čedalje počasnejši. Dno postopoma postane peščeno, pokrito z muljem, voda pa postaja vedno bolj motna, toplejša in z manj kisika.

Vodni organizmi, ki živijo v vodotokih, so prilagojeni vodnemu toku, sicer bi jih ta takoj odnesel. So pritrjeni, zasidrani, zadržujejo se v zavetju prodnikov ali pa so spretni plavalci. Planktonskih organizmov je malo. Potoke in reke obrašča grmovje, drevje in drugo rastlinje, ki utrjuje obrežje. Listje, veje in drugi rastlinski deli, ki padejo v vodotok, so pomemben vir hrane vodnim organizmom (bakterijam, glivam, živalskim enoceličarjem in živalim). Vir hrane so tudi alge, ki obraščajo kamne. V spodnjem toku, kjer je dno muljasto, je v strugi veliko potopljenih vodnih rastlin (vodni mah, vodna zlatica, račja zel).

1. Natančno preberi besedilo Živa bitja v celinskih vodah v samostojnem delovnem zvezku na strani 177. Oglej si prikazane slike organizmov.

Mlaka je zelo majhen, a svojevrsten in nenadomestljiv življenjski prostor za mnoge živalske vrste. Mlake so plitve in v poletnih mesecih občasno lahko tudi presahnejo. Polnijo se le z deževnico. Obrežje mlake je bujno zaraslo z obrežnim rastlinjem (rogoz, šaš, vodna perunika...). Tu najdemo različne vrste žab, kačo belouško, kačje pastirje, vodne hrošče... Za dvoživke (žabe, pupki) so mlake še posebej pomembne, saj se tu pariyo in odlagajo svoja jajčeca. Tudi dno mlake je polno življenja – med algami in drugimi vodnimi rastlinami svoj življenjski prostor najdejo tudi polži, pijavke, ličinke kačjih pastirjev.

2. V samostojnem delovnem zvezku na strani 178 reši nalogo **Obisk bližnje mlake** (1.naloga – skica).
(V kolikor nimaš možnosti obiska bližnje mlake, si pomagaj s spletom.)

3. Na spletni povezavi https://www.ucimte.com/?q=interaktivni_ucbenik_prost_dostop/1000163 si oglej film o enoceličarjih (evgleni, paramecij, ameba) in reši 6. nalogo na strani 182 v samostojnem delovnem zvezku (**Ulovi mikroskopsko majhne organizme**).

4. Natančno preberi besedilo **Raki** v samostojnem delovnem zvezku na strani 183 in besedilo **Zeleni trdoživ** na strani 185 ter besedilo **Komar** na strani 186.

5. Na strani 224 izpolni del preglednice **Primerjava zgradbe in delovanje živali – ožigalkarji**.

(Opomba: Določenih vaj samostojno ne morete izvesti, zato jih bomo izpustili.)

Ko končaš z delom, izdelek poslikaj in mi pošlji na moj e-naslov: merilin.sut@os-smihel.si.

DODATNO – ZA VEČ – Še več o enoceličarjih

Enoceličarji so organizmi, ki imajo telo zgrajeno iz ene same celice, ki ima vse značilnosti živega bitja.

Telo enoceličarja obdaja celična membrana. V celici he veliko manjših celičnih organelov, ki opravljajo določeno nalogo.

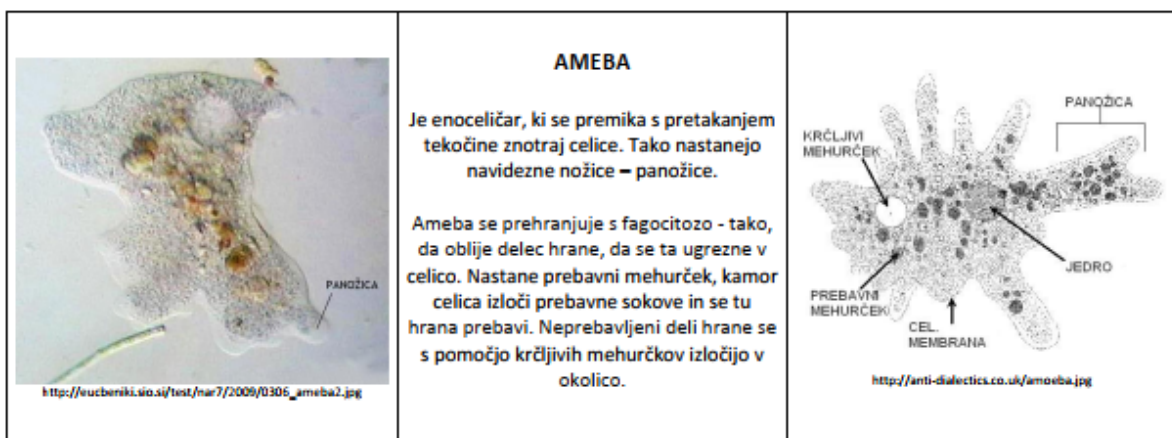
Hrano sprejemajo neposredno iz okolja. Drobci hrane lahko vstopijo skozi celično membrano na posebnem mestu (celična usteca). Lahko pa se membrana oblije okrog drobca hrane.

Tako v telesu nastanejo prebavni mehurčki, v katere celica izloča prebavne sokove, ki deloma razgradijo hrano. Hranilne snovi se razporedijo po celici in se porabijo za rast, razvoj in razmnoževanje. Nerabne in neprebavljene snovi pa se izločijo iz telesa s krčljivimi mehurčki.

Enoceličarji so lahko heterotrofni (npr. paramecij) – hrano dobijo iz okolja, nekateri pa so avtotrofni (npr. evglena) – hrano si izdelajo sami v procesu fotosinteze.

Vsi enoceličarji živijo v vodi, vlažnih tleh ali v telesnih tekočinah drugih živih bitij.

Razmnožujejo se s celično delitvijo. Enoceličarje delimo v štiri večje skupine: bičkarji, migetalkarji, korenonožci in trosovci. Številni enoceličarji povzročajo bolezni (so zajedavci), ki so nevarne tudi človeku (npr. malarija).

http://ucbeniki.sio.si/test/nar7/2015/0312_parameci_migetalka.jpg

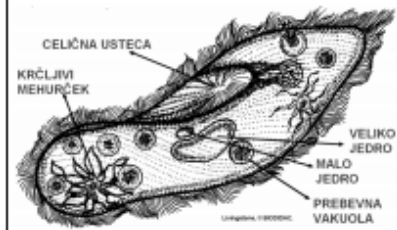
PARAMECIJ

Je enocelična žival, ki živi v vodi. Premika se z migetalkami.

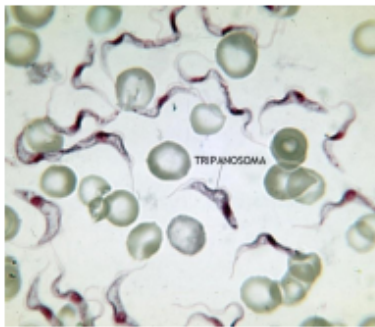
Hrano sprejema skozi točno določeno mesto na površini celice – CELIČNA USTECA.

Hrana: drobne alge, bakterije, glive ... Za odstranjevanje neravnih snovi, ki nastajajo pri razgradnji hrane, uporablja krčljiva mehurčka.

V celinskih vodah so pomemben člen v prehranjevalnih verigah – sodelujejo pri samoočiščevanju vodnih ekosistemov.

http://bioidiac.bio.uottawa.ca/thumbnails/filedet.htm?file_name=/prot014b/File_type/gif

http://ucbeniki.sio.si/test/nar7/2009/0306_tripanosoma2.jpg

TRIPANOSOMA ALI VRTELJEC

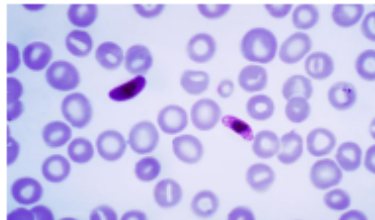
Je je krvni zajedavec ali parazit človeka in domačih živali. Ima dva gostitelja, muha ce-ce je prenašalec oz. vmesni gostitelj. Glavni gostitelj je praviloma človek, ki ga med sesanjem krvi okuži muha. Povzroča spalne bolezni. Zadnja stopnja bolezni je spanju podobno stanje.

<http://projekti.gimvic.org/2003/2b/pravilni/spb.html>

http://scientistsagainstmalaria.net/sites/default/files/styles/full_page/public/Plasmodium_falciparum.png?itok=hsXovAU

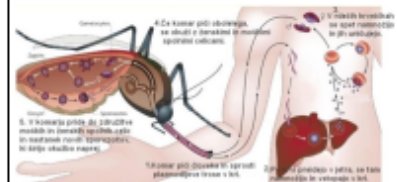

http://scientistsagainstmalaria.net/sites/default/files/styles/full_page/public/Plasmodium_falciparum.png?itok=hsXovAU

PLAZMODIJ

Je notranji zajedavec iz skupine trosovcev. Povzroča bolezen mrzlico, prenaša ga samica komarja mrzličarja. S pikom vnese zajedavce v krvni obtok, po krvi se prenesejo v jetra, kjer se namnožijo. Potem stopijo v kri in uničujejo rdeče krvničke.

Malaria je najbolj razširjena bolezen na svetu. Vsako leto umre za njo več kot milijon ljudi.

<http://www.misodor.com/images/ET34RT43>

4. ura: SLJ

4. Novinarka.
Javnost./Poslušalci radia.
O prireditvi Čipkarski dan.
Resničen.
Dogodek se je res zgodil.
Čipkarski dan.
V Železnikih.
Turistično društvo.
Da bi se ohranila kulturna dediščina.
Ves dan.
Obiskovalci iz vse Slovenije.
5. DA
Nikjer ni rekla, da je o tem le slišala ali brala, temveč je le predstavila, kaj se je zgodilo.
a
6. DA
Po začetni povedi *Pozno popoldne se je v Železnikih končala prireditev ...*
V pretekliku.
Ker je poročevalec poročal o dogodku, ki se je že zgodil.
7. poročilo, pretekliku
8. 1 sprevod skozi kraj, 2 javna dražba čipk velikank, 3 tekmovalje v klekljanju, 4 razglasitev rezultatov tekmovalja, 5 odprtje razstave čipk
9. d
10. NE, NE, NE, NE
11. č
- 27.

našem	svojljni zaimek	pisca in njegove sokrajane
tu	kazalni zaimek	domače okolje
jih	osebni zaimek	ekološke probleme

28. ki, koliko, v kateri, katerih, njihovo, svoje

Poročilo si zelo želim videti, zato mi ga boste poslali na že znani naslov.

Malo za hec: Na katero stalno besedno zvezo, omenjeno kar dvakrat v današnjih nalogah, vas spominja pa tale sličica? Ne, ni *kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima* © Z metlo je povezano.

Kako ste, 7. c? Še vedno klekljate čipke?

Danes ne več, ker boste imeli čistilno akcijo.

Za začetek preglejte včerajšnje rešitve.

Delovni zvezek odprite na strani 70.

Preberite poročilo o čistilni akciji v Mariboru.

Se je čistilna akcija odvijala v nedeljo?

V katerem časopisu je bilo poročilo objavljeno?

Rešite naloge 17–26.

Med njimi je tudi naloga 25. Ker raznoraznih dogodkov v zadnjih dneh niti ni bilo, boste uporabili podatke, ki vam jih posredujem, ter **napisali poročilo o Ekipni tekmi smučarskih poletov v Planici. Poročilo lahko napišete v Wordu. Podatki:**

Čas: sobota, 23. 3., ob 10.00

Kraj: Planica, Letalnica bratov Gorišek

Vrsta tekme: ekipna, smučarski poleti

Število gledalcev: 21 200, prispeli tudi z vlakom

Uvrstitev: Poljska, Nemčija, Slovenija

Najdaljši skok Slovencea: Domen Prevc, 239 m

Zanimivost: slovo Robija Kranjca, ki je opravil svoj zadnji polet

Ostale podatke, ki bi jih radi vključili za bolj zanimivo poročilo, si lahko tudi izmislite (tega seveda v vsakdanjem življenju ne počnete ...).

5. ura: TJA

Učenci,

današnja ura bo namenjena ponovitvi snovi prejšnje ure, začinjena pa bo še z nekaj nalogami iz 4. enote v učbeniku. Ampak pred tem, pa si seveda preglejte rešitve prejšnje ure:

Učbenik, str. 52, nal. 2: **The Big Apple:** New York; **the Empire State Building:** the most famous skyscraper in New York; **Manhattan:** the centre of New York, an island; **New Amsterdam:** the name of the city from 1626 to 1664; **Times Square:** the entertainment centre of New York; **Macy's:** the biggest shop in the world; **Central Park:** a big park in the middle of Manhattan; **the Statue of Liberty:** a statue on Liberty Island, a gift from the people of France

Učbenik, str. 52, nal. 3a: **1** The first Europeans in Manhattan were from the Netherlands. **2** Peter Minuit bought the island from the Delaware Indians for 24 dollars. **3** Because the British king's brother was the Duke of York. **4** The nickname comes from prizes in horse-racing.

Nazadnje ste brali in poslušali besedilo mestu New York oz. »The Big Apple«. Danes pa boste preverili, koliko ste si zapomnili. Če se ne spomnite, si seveda pomagajte z besedilom.

→ Kliknite na spodnjo povezavo in izpolnite manjkajoče okvirčke z ustrezno besedo. Ko končate, pojdite na dno strani in kliknite **Finish**. Nato izberite **Check my answers** in preverite, koliko odgovorov imate pravilnih. Če niste vse rešili pravilno, poskusite ponovno.

[https://www.liveworksheets.com/worksheets/en/English_as_a_Second_Language_\(ESL\)/New_York_city/New_York_zy129580xx](https://www.liveworksheets.com/worksheets/en/English_as_a_Second_Language_(ESL)/New_York_city/New_York_zy129580xx)

→ Zatem naredite **nalogo 3b** v učbeniku na strani 52, pri kateri morate vpisati ustrezen del mesta oziroma stavbo v New Yorku.

New York je eno najbolj poznanih mest na svetu in sem prepričana, da ste nekaj podatkov iz besedila že vedeli. Mogoče ste mesto tudi že obiskali. Če ne, pa ste ga sigurno videli vsaj v filmih. New York opevajo tudi pesmi. Poslušajte pesem o New Yorku. Ste jo že slišali?

<https://www.youtube.com/watch?v=EEiq8ZoyXuQ>

Vzemite si čas za pesem. Lahko tudi zapojete in zaplešete zraven. 😊

→ Upam, da vas je pesem spravila v dobro voljo in boste v tem prijetnem razpoloženju rešili tudi naloge v **delovnem zvezku na strani 43:**

naloga 1: Izberite ustrezno besedo.

naloga 2: Dopolnite dialoge z načrti za prihodnost. Še veste kateri čas boste morali uporabljati? Zgledujte se po rešenem primeru.

I can ...: Dopolnite odgovore in obkljukajte, če ste snov osvojili ali ne.

Za zaključek pa še ena lepa pesem o New Yorku.
<https://www.youtube.com/watch?v=q54ucBh0Ck0>

Guten Tag!

Rešitve nalog:

70/11 – 1. nimmt 2. Gemüse 3. isst 4. aber 5. Schnitzel 6. gibt 7. möchte 8. mit 9. Montag 10. keine 11. keinen 12. nicht

V zvezek ste za nalogo prepisali vse tri dialoge pri nalogi 12.

Dialog A sprašuje »Kaj boš vzela« (Was nimmst du?), Dialog b »Kaj rad ješ (Was isst du gern?) in dialog C »Imaš rad...?« (Magst du Gulasch?)

Oblike glagola nehmen (vzeti) in essen (jesti) so ponekod malo posebne, zato v zvezek prepisite spodnjo razpredelnico. Še posebej pozorni bodite na oblike v rumenem.

	nehmen (vzeti)	essen (jesti)
ich	nehme	esse
du	nimmst !!	isst !!
er/sie/es	nimmt !!	isst !!
wir	nehmen	essen
Ihr	nehmt	esst
Sie/sie	nehmen	essen

Zdaj se boste lotili še nalog v DZ (str. 59), s čimer boste utrjevali pravilne oblike glagolov. Pazite tudi na to, da morajo biti jedi v 4. sklonu, ko uporabljamo »nehmen« in »möchten«.

V četrtek se ponovno dobimo v živo, in sicer ob 11. uri. Upam, da kdo ne »pozabi« ali da se ne bo našel kdo »ki ni vedel«, da imamo uro. To bo tudi zadnja ura pred pisnim preizkusom znanja (2.6.)